

Mixu Paatelainen: Olen lähtenyt aina innostuneena uusiin, erilaisiin maihin

Jalkapallopelaajan ja -valmentajan ura on vienyt Mixu Paatelaisen eri puolille maailmaa. Kotinsa hän on löytänyt Skotlannista, mutta Suomi on säilynyt rakkaana isänmaana.

Mika-Matti "Mixu" Paatelainen, 56, on elänyt jalkapallon parissa pienestä pitäen. Lempinimi Mixu on nykyään myös hänen virallinen etunimensä. Hänen isänsä Matti "Roto" Paatelainen oli 1970-luvulla Suomen parhaita hyökkääjiä. Jo muutama vuoden ikäisenä Mixu tapasi olla välillä kentän laidalla, kun isä oli joukkueharjoituksissa. Sitten hän oli joskus isänsä mukana myös tämän silloisen joukkueen, Valkeakosken Hakan pelireissuilla. Hän alkoi haaveilla jo varhain jalkapalloammattilaisuudesta.

– Tapasin katsoa isäni kanssa Englannin liigan otteluita, joita tuli televisiosta lauantaisin. Ne lisäivät intoani ja aloin jo nuorena tehdä henkilökohtaisia harjoitteita, jotka isä oli minulle laatinut. Luonnollisesti myös isän oma peliura loi uskoa. Tuohon aikaanhan ulkomailla pelasi vain muutamia suomalaisia jalkapalloilijoita.

Paatelainen varttui Valkeakoskella, jossa oli Hakan myötä vahvaa jalkapallokulttuuria. Hän kertoi pelanneensa kaveridensa kanssa jalkapalloa koulun jälkeen iltamyöhään asti. Viikonloppuisin oli usein pelaajia.

– Jalkapallon lisäksi pelasimme myös koripalloa ja talvisin jääkiekkoa. Meillä oli tosi urheilullinen ja kiinteä kaveriporukka. Vielä nykyäänkin

tapamme isolla porukalla keksisin.

Into ja ahkerat harjoittelu kantoivat hedelmää. Paatelainen pääsi poikien ja nuorten maajoukkueeseen, ja pelasi junnukäisenä miesten kolmosdivarissa. Hakan mestaruussarjajoukkueeseen hän nousi 18-vuotiaana.

Siirto ulkomaille tuli ajankohtaiseksi parikymppisenä. Lupaava hyökkääjä sai sopimustarjouksen sekä Saksan 2. Bundesliigan Meppeniltä että Skotlannin pääsarjassa pelanneelta Dundee Unitedilta. Hän kertoi valinnan olleen varsin helppo.

– Dundee oli pelannut muutaman kuukausi aiemmin UEFA-Cupin finaalin, joten se oli Euroopan tasollakin melkoinen joukkue. Lisäksi Skotlannissa pelattiin aika ronskisti, tempo oli kova, eikä taklauseja kaihdettu. Tuollainen pelityyli sopi minulle oikein hyvin. Olen ollut aina taistelija-tyyppiä.

Ulospäinsuuntautuneisuutta ja huumorintajua

Siirto Dundeehen oli alkanut viritä Matti Paatelaisen Skotlanttiin suuntautuneen työmatkan myötä. Tämä oli kohdannut työasioissa henkilön, joka kuului myös Dundee Unitedin johtokuntaan.

– He olivat tietysti alkaneet puhua jalkapallosta. Tuo johto-

MIKSU PAATELAISEN

- Syntynyt Helsingissä 3.2.1967
- Asuu Skotlannissa, Dalgety Bayssa, Fifessa
- Pelaajauran seurat: Haka, Dundee United, Aberdeen, Bolton Wanderers, Wolverhampton Wanderers, Hibernian, Strasbourg, St. Johnstone, St. Mirren, Cowdenbeath
- Valmennusura: Cowdenbeath, TPS, Hibernian, Kilmarnock, Suomen maajoukkue, Dundee United, Ubon UMT, Latvia, Hongkong, HIFK
- Seurajoukkueuralla 618 ottelussa 174 maalia
- Suomen A-maajoukkueessa 70 ottelussa 18 maalia

järjestelyt saavat häneltä kiitosta. Mixu majoittui ensi alkuvuon taloon, jonka toisessa puolella asui kolmen skotlantilaisen nuoren pelaajan kanssa. Toisella puolella taloa asui skotlantilainen perhe.

– Pääsin ystävästymään näiden kolmen skottipelaajan kanssa. Perheen äiti puolestaan pesi meidän pyykkimme, laittoi ruokaa ja siivosi.

Paikallinen kieli tuotti aluksi haasteita.

– Englannin kielen taitoni oli ihan ok-tasolla. Skottimurre oli kuitenkin niin voimakas, että ensimmäisen kahden viikon aikana en ymmärtänyt paikallisten puheesta juuri mitään. Kun aloin ymmärtää kieltä, aloin sopeutua Skotlanttiin muutenkin entistä paremmin.

Vahva yhteys Suomeen

Paatelainen pelasi Dundeeissä viiden vuoden ajan, jonka jälkeen hän siirtyi kahdeksi vuodeksi toiseen Skotlannin pääsarjaseuraan, Aberdeeniin. Sitten hän pelasi ja asui Skotlannin lisäksi myös Englannissa sekä Ranskassa. Peliuransa Paatelainen päätti

asuvat sen sijaan Lontoossa. Olen Suomeen päivittäin yhteydessä, ja käyn täällä aina kun mahdollista. Juuri nyt en ole varsinaisissa valmennustehtävissä, joten olen käynyt Suomessa useammin, kertoo Paatelainen, joka työskentelee tällä hetkellä UEFA:n (Euroopan jalkapalloliitto) teknisenä tarkkailijana.

Paatelainen toteaa, että jokainen ihminen on päättämässä itse siit, miten haluaa elää.

– Vaikka asun Skotlannissa, on minun elämäni sielläkin aika suomalaista. Ja kun palaan Skotlanttiin suomenvierailujen jälkeen, minulla tapan olla kassit pullollaan ruisleipää, näkkileipää ja karjalanpiirakoita.

Skotlannissa Paatelaisen erityisenä harrastuksena on golf.

– Golfhan on lähtöisin Skotlannista. Siellä on hienoja kenttiä ja pelatessa saa monia hyviä kavereita.

Nöyryyttä ja omia näkökulmia

Muutamia vuosia sitten Paatelainen toimi valmentajana Thaimaassa ja Hongkongissa. Hän toteaa eurooppalaisen ja aasialaisen kulttuurin eroavan selvästi toisistaan.

– Aasiassa pelaajia piti käsitellä eri tavalla kuin Euroopassa. Aasialaisilla pelaajilla on valmentajaa kohtaan todella iso kunnioitus. Maasta riippu-

matta lähtökohtani on ollut kuitenkin se, että haluan olla pelaajien kaveri.

– Teemme yhdessä töitä tavoitteiden eteen. Haluan, että pelaajat kehittyvät ja heillä on hyvä olla. Luonnollisesti sama pätee myös taustatiimiin.

Paatelainen korostaa, että uuteen maahan lähtiessä on syytä olla riittävän nöyrällä mielellä.

– On elettävä ja tehtävä töitä kyseisen maan ja kulttuurin ehdoilla. Tämän jatkeeksi voi tuoda oman know-hownsa ja omia näkökulmia.

Paatelainen toteaa lähteneensä aina innostuneena uusiin, erilaisiin maihin.

– Olen halunnut irtautua tuesta ja turvallisesta ympäristöstä. Näin minulla on ollut mahdollisuus oppia uusia asioita, ja kehittyä niin ihmisenä kuin valmentajana.

Päättäväinen ja lämmin ihminen

Jukka Vakkila valmensi Mixu Paatelaista niin Valkeakosken Hakassa, Suomen A-maajoukkueessa, Suomen Olympiajoukkueessa kuin Puolustusvoimien Urheilujoukoissa.

– Tutustuin Mixuun vuosina 1983–1984 ollessani Hakan valmentajana. Hän pelasi tuolloin vielä junnussa. Hänen kotonaan vieraillessani näin alakerran seinällä taulun, jossa oli Mixulle laadittu selkeä

tavoitesuunnitelma. Mixun isän laatima suunnitelma eteni systemaattisesti vuosi vuodelta ja päättyi pelaamiseen huipputasolla.

Vakkilan mukaan Paatelaisella oli nuoresta asti äärettömän vahva asenne. Hän kävi Lahden Hennalassa Puolustusvoimien Urheilukoulua samaan aikaan kuin toinen Hakan nuori pelaaja, Marko Myyry (josta tuli sittemmin niin ikään A-maajoukkuepelaaja).

– Tuolta ajalta muistan elävästi Mixun toteamuksen: Kun harjoittelemme Lahden hallissa omalla ajalla, niin Make nousee laittaa, keskittää ja minä pusken pallon maaliin. Tätä pojat toistivat loputtomasti. Tuo treeni kertoo siitä, miten päämäärätietoisesti Mixu halusi kehittää boxipeliään.

Vakkila kävi tapaamassa Paatelaista myös Dundeeissä.

– Jossakin Hakan kotiottelussa pieni tyttärensä oli todennut: Miksi Mixu ei lähtenyt perään menetettyään pallon? Se oli hyvä huomio lapselta. Näkemässäni Rangers-Dundee-ottelussa Mixu nousi salamana pystyyn, jos hän oli liukunut tilanteeseen ja menettänyt pallon. Hän totesi pelin jälkeen, että tuo oli ainoa tapa toimia, jos halusi pelata ammattilaisena ja säilyttää managerin suosion. Näin hänen huiketa asenteensa vielä tarkentui ammattilaisaikana.

Vakkilan mukaan Paatelaisen määrätietoisuus tuli esille myös tämän toimiessa Suomen miesten maajoukkueen valmentajana.

– Silloinhan Mixu rakensi myös joulukuusta eli 4-3-2-1-kenttäryhmitystä, eikä se mikään huono ajatus ollutkaan.

Nykyään Suomen jalkapallovalmentajat ry:n hallitukseen kuuluva Vakkila, 72, kehuu ylipäänsä Paatelaista.

– Oman kokemuksen mukaan Mixu on paitsi todella päättäväinen ja tavoitehakuinen, samalla myös erittäin lämmin ja kohtelias, hyvän kasvatuksen saanut ihminen.

Juhana Unkuri

EMIL CEDERCREUTZIN MUSEO
Ainutlaatuinen matka kuvanveistäjän jalanjäljissä

Museotie 1, HARJAVALTA
www.harjavalta.fi/museo 044 432 5345

SeniוריVahti-laitteet lähisen turvaksi

- Laaja valikoima turvapuhelimia**
- 4G kaiutinpuhelin ranteeseen
 - Kosketusnäyttö turvakellopuhelin
 - Turvaranneke ja kaulanauha kutsupainike
 - Kamera ja kaulanauha turvapuhelin
 - Turvapuhelimen GPS-paikannus etänä
 - Syke, verenpaine ja happisaturaatio mittaukset
 - Liittymä ja SIM omalta operaattorilta

Kysy ammattilaisen vinkit laitevalintaan

OmaVahti Oy | 044 30 30 000 | tuki@omavahti.fi
www.omavahti.fi/turvapuhelimet

ILMOITUSMYynti 045 110 4122

